

МОУ НЕ ПОУТЪЖАТСА. ИЖ³¹ ВЪСТАИЕ³⁴ КЪКЪ ЕДИНЬ, И КЪСН ПРАВЕДИНИИ, ИЖС 6
 ОУБЪГНАѢ СЪДА ВЕЛІКАГО ГНѢ. ПРИКЪПАТСА³⁵ КЪЦЪ ВЕЛИЦѢ. И³⁶ ВЕЛИКЫ КЪКЪ 7
 СТАНЕ ПРАВЕДИНКО И БЪДЪЖЪ КЪУНЫН,³⁷ И КТОМУ НЕ БЪДЕ ВЪ НИИ³⁸ ТРОУДА
 НИ БОЛЕЗНИ, НИ СКРЪБН НИ УАМІА ПОУЖЪНА.³⁹ НИ ОУСИЛІА,⁴⁰ НИ НОЦН НИ 8
 ТЪМН, ИЖ СВѢ ВЕЛІКЫ⁴¹ БЪДЕ ИМЪ.⁴² СТѢНА ВЕЛИКАА⁴³ НЕРАЗОРІМА, И РЪН 9
 ВЕЛИКЫ⁴⁴ И НЕСТАВНИН. КСѢ БО ТАВНА ПРЪМІНІА,⁴⁵ А НЕСТАВНА ПРІДЪ.
 И БЪДЕ КРОВОКЪ ЖИЛІЦА КЪУНАГО.⁴⁶ НИѢ ЗВО УАДА МОА СЪХРАНИТЕ ДШЕ ВЪ 10
 ША ѿ ВЪСЪКОЕ НЕПРАВДЫ, СЛІКО НЕПРАКІДН⁴⁷ ГЪ. И⁴⁸ ПРѢ ЛІЦЕ ЕГО⁴⁹ ХО- 11
 ДИТЬ⁵⁰ СЪ СТРАХѸ,⁵¹ И ТОМОУ ЕДИНОМУ СЪВЪЖИТЕ.⁵² И ВЪСЪКО ПРИНОСИТЕ 12
 ПРИНОСИТЕ ПРАВЕДНОЕ⁵³ ПРѢ ЛІЦЕ ГІЕ,⁵⁴ А НЕПРАВЕДНО НЕПРАКІДН ГЪ. ЗА- 13
 НЕ⁵⁵ ВСА⁵⁶ ВІДИ ГЪ УТО⁵⁷ УАКЪ ПОМЫСЛН КЪ СРЦЕ⁵⁸ ТО РАЗЪ⁵⁹ СЪВѢТОУЕ ЕГО,⁶⁰ 13
 ВЪСЪКЪ БО⁶¹ ПОМЫСЛЪ ПРИНОСЪ⁶² Е ПРѢ ГІЕ.⁶³ Лице възрѣта⁶⁴ на⁶⁵ ико⁶⁶

У до конца 6 стиха: коупно прикоупатса праведниѣ и воудоу кеуиѣ ³⁷ И кѣу-
 не жити ³⁸ П+ни ³⁹ П ни нѣжды ⁴⁰ П нхсиліа ⁴¹ П+и ⁴² У+вын-
 ноу, и ⁴³ У О ⁴⁴ П свѣтлыи У до слова бѣде О ⁴⁵ П до конца сти-
 ха: прѣдѣтъ, и бѣдетъ житіе кѣуное ⁴⁶ У+блѣни праведници иже избѣжатъ
 соуда великаго гна зане просвѣтатса лица іако сѣиѣ. П зѣсь заглавіе: Оуитѣ
 єнохъ сѣи своа и вса старца людскіа како имѣтъ съ стра-
 хомъ и трѣпетомъ ходити предъ Гдѣиѣ. І тоиѣ єдиному
 сѣжити, и не кланати идоломъ но Бгъ иже сътвори пѣо и
 зѣмлю, и всаѣ твѣрѣ и въображенію єго. Слово зѣ.
⁴⁷ У козменакидѣ ⁴⁸ ПУ О ⁴⁹ У гнѣ ⁵⁰ УИ ходите ⁵¹ У О
 П+и трѣпетомъ ⁵² П+истинномъ Бгъ кланаетса, не идоломъ безгласнымъ,
 но нахертанію єго кланаетса ⁵³ У О ⁵⁴ Далѣ въ У до стиха 13 опу-
 щено. ⁵⁵ П вса бо ⁵⁶ П ігдѣ ⁵⁷ П во срци своі ⁵⁸ П рѣзвы
⁵⁹ П и ⁶⁰ П О ⁶¹ П прио ⁶² П+иже оутвердѣ зѣмлю, и всю твѣрѣ

sed surget seculum unum. 6. Et omnes justi, qui iudicium magnum effu-
 gerint, adunabuntur (in) seculo magno, et seculum magnum erit justis
 et erit aeternum, 7. nec erit amplius in eis dolor neque morbus, neque
 cura neque exspectatio molesta, nec labor (P violentia), neque nox neque
 tenebrae, sed lux magna, et erit eis murus magnus indelebilis, et paradus
 magnus (P lucidus) et incorruptibilis. 8. Omnia enim corruptibilia praeter-
 ibunt, incorruptibilia autem advenient et erit tectum domicilii aeterni.
 9. Nunc igitur, filii mei, tuemini animas vestras ab omni injuria,
 quam odit Dominus, 10. et coram ejus facie vadite cum timore et ei soli
 servite (P + verum Dēum adorete, non idola inanima, sed ejus imaginem
 adorete). 11. Et omnem oblationem afferte justam coram Domini facie, injustam
 autem Dominus odit. 12. Quia omnia videt Dominus: quod cogitat homo
 in corde suo, mens ejus id suadet; omnis enim cogitatio est oblatio (P sem-

14 то тоу гѣ⁶⁵ ꙗко гѣ сътвори нѣса.⁶⁶ Аще призрите на земля, то тоу
15 гѣ ꙗко гѣ оутвори земля, и постави на неѣ вса тварь, скорж. Аще
16 помыслите глѣбниѣ морскѣ и късь поземна то тоу гѣ. зане гѣ сътвори
късьвѣскаѣ. Не поклонитеса члвчтн твари, ни⁶⁷ твари⁶⁷ бжтса⁶⁷ оста-
17 вивше глѣ късьвѣ твари. Зане⁶⁸ не⁶⁸ оукрѣтса⁶⁸ къськко дѣло [10] ѿ⁶⁹
17 лица⁶⁹ гнѣ⁶⁹ ходите члвчѣ моѣ къ дълготрѣпени, къ кротости къ ѿзлѣб-
ленн. въ скръби, въ вѣрѣ, къ⁷⁰ правдѣ, къ ѿбѣтовани, къ немоци, къ
рѣгани,⁷¹ къ рѣнѣ, къ ѿскоушени,⁷² къ лишенн, къ илготѣ любаще дроуѣ
дроуга. дондѣже ѿзидете, ѿзѣ⁷³ болѣзньнаго сего кѣка. да наследници бж-
18 дѣте вѣсконечнаго кѣка.⁷⁴ [Б]лжени праведници иже ѿзбѣже сѣда ве-
19 ликаго гнѣ.⁷⁵ Зане просвѣтѣтса члвчѣ сѣнца седморицеѣ. зане въ сѣ къ-
20 цѣ⁷⁶ вѣсего ѿ ѿблѣуена седморица скѣта и тѣмы, и брѣшна и сладости,
и горести, и рѣа, и мжкѣ. вѣсе⁷⁷ то⁷⁷ положѣ⁷⁷ въ писани да чѣтѣта
и разоумѣте.

на неѣ постави⁶³ И зрите У бо возрите⁶⁴ У О⁶⁵ И далѣе до
стиха 15 опущено. ⁶⁶ Въ У далѣе до словѣ къ дълготрѣпени, къ кротости
въ ст. 17 сокращено такъ: аще призрите на землю и на море и помыслите по-
земна то и тоу гѣ зане гѣ сотвори всауескаѣ и не оукрѣтса всако дѣло ѿ лица
гнѣ⁶⁷ И О⁶⁸ И понѣже не скрѣтса⁶⁹ И предѣ лицомъ Гдѣимъ
У ст. 17 сокращенъ такъ: в дълготрѣпениѣ во кротости и в озлѣблени и во
скорбни вашѣ ѿзидѣте болѣзньнѣ вѣка сего⁷⁰ И и⁷¹ И порѣгани⁷² И ѿс-
квшенѣхъ⁷³ И ѿ⁷⁴ У отсюда до конца XVII гл. опущено⁷⁵ И О⁷⁶
⁷⁶ И далѣе до ст. 20 изложено такъ: седмѣ члвчѣ ѿблѣуена ѿ всѣхъ ѣсть, скѣтъ,
тѣмѣ, брѣшна, сладости, горести, рѣа, ѿгна, мрѣза, и ижехъ⁷⁷ И вѣсего положѣ.

per) coram Domino. 13. Si inspicitis coelum, ibi est Dominus, quia Domi-
nus creavit coelos. 14. Si spectatis terram, ibi est Dominus, quia Dominus
firmavit terram et statuit in ea omnem suam creaturam. 15. Si cogitatis
maris profunditatem et omnia subterranea, ibi est Dominus, quia Dominus
creavit omnifaria. 16. Ne adoretis hominis creaturam, nec creaturam Dei,
deserto omnis creaturae Domino, quia non latebit omne opus Domini fa-
ciem. 17. Vadite, filii mei, in longanimitate, mansuetudine, in afflictione,
in cura, in fide, in justitia, in promissione, in aegritudine, in contumelia,
in vulneribus, in tentatione, in inopia, in nuditate, alius alium amantes,
donec exeatis ex hoc seculo doloroso. ut heredes futuri seculi aeterni sitis.
18. Beati sunt justi, qui effugient iudicium Domini magnum, quia septuplo
magis sole illuminabuntur. 19. In hoc enim seculo omnium heptas separata
est: lucis et tenebrarum, cibi et dulcedinis et amaritudinis, paradisi et
cruciatus (P+ignis et frigoris et ceterorum): omnia haec posui in scriptura,
ut legeretis et intelligeretis“.

XVIII. ¹ вънегда ² бесѣдоваши ³ ено ⁴ людѣ свои. ⁵ гѣ пвсти ⁶ мрѣ на
 зема ⁷ ѿ бы ⁸ тма, ⁹ ѿ покры ¹⁰ мѣже ¹¹ стожи ¹² съ енохо. ¹³ ѿ оускори ¹⁴ 2
 аглн ¹⁵ ѿ пожи ¹⁶ еноха. ¹⁷ ѿ възнеши ¹⁸ ѿ на ¹⁹ вышес ²⁰ нбо, ²¹ идеже ²² гѣ
 приж ²³ ѿ ²⁴ ѿ поста ²⁵ е ²⁶ прѣ ²⁷ аице ²⁸ свои ²⁹ къ ³⁰ къбы. ³¹ ѿ ѿстжи ³² тма ѿ 3
 зема ³³ ѿ бы ³⁴ свѣ. ³⁵ ѿ видѣши ³⁶ людѣ ³⁷ ѿ не ³⁸ рззоумѣша ³⁹ како ⁴⁰ възати ⁴¹ бы
 ено. ⁴² ѿ прославиши ⁴³ ба. ⁴⁴ ѿ тогда ⁴⁵ ѿдо ⁴⁶ въ ⁴⁷ домы ⁴⁸ свои.

XIX. ¹ [Е]но же ² роди ³ въ .5. днѣ мѣ памовуса. ⁴ ѿ 2 ⁵ жи ⁶ лѣтъ.
 тѣе. ⁷ възѣ ⁸ бы ⁹ на ¹⁰ нбо ¹¹ мѣ ¹² нисна, ¹³ въ ¹⁴ днѣ. ¹⁵ ѿ прѣбы ¹⁶ на ¹⁷ нбси, ¹⁸ 5. 2
 дни ¹⁹ пише ²⁰ вса ²¹ знаменѣ ²² къса ²³ твѣри, ²⁴ ѿже ²⁵ стѣкори ²⁶ гѣ. ²⁷ ѿ написа, 3-4
 тѣс. [41] ²⁸ книгѣ ²⁹ ѿ прѣдѣ ³⁰ ѿ ³¹ сномѣ ³² свои. ³³ ѿ прѣбы ³⁴ на ³⁵ зема ³⁶ .5. днѣ 5
 гла ³⁷ съ ³⁸ ннми. ³⁹ ѿ пѣкы ⁴⁰ възѣ ⁴¹ бы ⁴² на ⁴³ нбо, ⁴⁴ мѣ ⁴⁵ памовуса, ⁴⁶ тогѣже ⁴⁷ 6
 ѿ ⁴⁸ въ ⁴⁹ тѣлѣ ⁵⁰ днѣ .5. ⁵¹ възже ⁵² ѿ ⁵³ роди ⁵⁴ ѿ въ ⁵⁵ тѣлѣ ⁵⁶ уа ⁵⁷ како ⁵⁸ нма 7
 късѣкъ ⁵⁹ улѣкъ, ⁶⁰ ѣтко ⁶¹ тѣмно ⁶² настѣжи ⁶³ сѣго ⁶⁴ житѣя, ⁶⁵ тако ⁶⁶ ѿ ⁶⁷ зѣлатѣ ⁶⁸ ѿ

XVIII. ¹ II заглавѣ: ² Испвсти Гѣ мрѣкъ на земаю ѿ покрѣ людѣ
 ѿ Еноха. ³ ѿ възѣтъ ⁴ въсть ⁵ на ⁶ вышес, ⁷ ѿ въсть ⁸ свѣ, ⁹ нбо. ¹⁰ Слово ¹¹ зѣ.
¹² II+бысть ¹³ II+къ ¹⁴ II+н ¹⁵ У ¹⁶ кпноварное ¹⁷ заглавѣ ¹⁸ въ ¹⁹ строкѣ: ²⁰ ѿ ²¹ кос-
 хищенни ²² еноховѣ ²³ II ²⁴ испвсти ²⁵ У ²⁶ II ²⁷ поустѣ ²⁸ гѣ ²⁹ II ³⁰ У ³¹ тма ³² стоици ³³ моужѣ ³⁴ II
 мѣже ³⁵ ѿны ³⁶ стоици ³⁷ ѿ бесѣдици ³⁸ II ³⁹ О ⁴⁰ II ⁴¹ възши ⁴² У+аглн ⁴³ II ⁴⁴ О
 У ⁴⁵ возвѣ ⁴⁶ ша ⁴⁷ II ⁴⁸ У ⁴⁹ О ⁵⁰ II ⁵¹ У ⁵² н ⁵³ II ⁵⁴ У ⁵⁵ О ⁵⁶ II ⁵⁷ У ⁵⁸ оуразоумѣши ⁵⁹ II+н
 ѿбрѣтоша ⁶⁰ свѣтокѣ ⁶¹ въ ⁶² нѣмже ⁶³ ѣсть ⁶⁴ науртанѣе, ⁶⁵ невидни ⁶⁶ Бгѣ ⁶⁷ II+кш ⁶⁸ У
 храмы.

XIX. ¹ Этой главы въ У нѣтъ. ² О ³ Циклн ⁴ +же ⁵ Цн-
 вѣнѣ ⁶ ѿ дѣа ⁷ пробѣсть ⁸ писше ⁹ +ста ¹⁰ нже ¹¹ О ¹² циклн

XVIII. 1. Cum loqueretur Enoch cum hominibus suis, Dominus misit tenebras in terram, et fuit caligo et cooperuit viros, qui cum Enoch stabant. 2. Et festinaverunt angeli et ceperunt Enoch et sustulerunt eum in coelum supremum, ubi Dominus accepit eum et statuit eum coram facie sua in secula. 3. Et recessit caligo a terra et fuit lux, et viderunt homines et non intellexerunt, quomodo Enoch sublatus esset, et celebraverunt Deum, et tum abierunt in domos suas.

XIX. 1. Enoch autem natus est VI die mensis Pamovus (P Civan) et vixit annos CCCLXV; 2. sublatus est autem in coelum mensis Nisan (P Civan) primo die, et mansit in coelo LX dies, 3. scribens omnia signa omnis creaturae, quam Dominus creavit, 4. et conscripsit CCCLXVI libros et tradidit eos filiis suis. 5. Et mansit in terra XXX dies, loquens cum iis, 6. et rursus sublatus est in coelum ejusdem mensis Pamovus (P Civan) eodem die sexto, quo natus erat, et eadem hora, 7. ut omnis homo habet aequalem naturam hujus praesentis vitae, ita et conceptionem et ortum et

рѡжество ѿ прѣстѡвленіе ѿ сего житіа. вѣнже¹⁵ заунется¹⁵ въ тѣ¹⁶ ѹ¹⁶
ѿ рѡднса,¹⁷ въ тѣ¹⁶ ѿ прѣстѡкнса.¹⁸

2 XX. оуѣскорн¹, меѡоуѣсала² ѿ брѣтїа ѣ ѿ³ вѣсн⁴ снѡке ѣноховн, ѿ
сѣзаше жрѣтѣвнн на мѣстѣ ѡхоузань,⁵ ѿдѣ⁶ възѣтъ въ ѣно.⁷ ѿ пошше
3 бравы ѿ говеда⁸ ѿ призкѡ⁹ всѡ⁹ людн⁹ ѿ пожрѣшж жрѣтѣж¹⁰ прѣ¹¹ лн-
це¹¹ гнн.¹¹ ѿ людїе прн | шѣше къ нн на велїе прннесоша¹² дѡры снѡ
ѣноховѣ. ѿ сѣтворншж велїе¹³ раужїреса,¹⁴ ѿ ѿ¹⁴ велѣшеса¹⁴ за¹⁵ г. днн.¹⁶

2 XXI ѿ въ г¹ тн днѣ къ вѣрѣма вѣра, гѡлаша стѡрцн людстн къ меѡоу-
саламоу гѡлїе. прѣстѡнн¹ прѣ лнце гнн ѿ прѣ лнце всѡ² людн.² ѿ прѣ
3 лнце трѣбннѣ гнн. ѿ прослѡвнннса въ людѣ твоѣ. ѿ ѡвѣща меѡоуѣ-
сала людѣ своѣ, пожитѣ ѡ мжнн дондѣже гѣ бѣ ѡца моѣго ѣноха. тѣ сѡ
4 себѣ възвнннѣ жрѣцѡ³ на люднн своѣнн. прѣжѡша же людїе ѣще нѡщѣ

¹² въ тѡй же день ¹³ въ тѡй ¹⁴ темно ¹⁵ +уасъ зауѣса ¹⁶ +же
¹⁷ роднса ¹⁸ прѣстѡкнса.

XX. ¹ У ѿ оу[с]корн П Оуѣскорн же ² У меѡѡсломѣ П меѡѡсаламѣ
³ У П о ⁴ У о ⁵ У ѡхоузанн П ѡхоузанн ⁶ У ѡнодоу ⁷ П + на ѡно
⁸ П брѣтїн говади ⁹ У о П прнзкѡкше всѡ людїе ¹⁰ У о ¹¹ У в лн-
це гнн. Далѣе до слова прннесоша въ П: прнїдоша всѡ людїе ѿ стѡрцн людстн,
вѣсѣ соннѣ на веселїе ѿ; въ У: ѿ создаша всѡ люде прншенїѡ с нннн на веселїе ѿ
¹² У + люс ¹³ П + велїе ¹⁴ У ѿ раѣтъ ¹⁵ П У о ¹⁶ П + хвѡ-
лаще бѡ. дѡкншаго ѿ тѡковоѣ знѡменїе прѣзѣ ѣноха оуѡднннѣ своѣго. ѿ да поддѡдѡтъ
ѣ снѡмѣ своѣ в рѡдѣ ѿ рѡдѣ въ вѣкн вѣкомѣ. лнннѣ. Здѣсь кончается списокъ П.
Далѣе приводятся варианты изъ списковъ У и Б (Барсова).

XXI. ¹ У градн ѿ стѡнн Б градн сѡ нннн ² УБ лѡн своѡхѣ; далѣе

excessum ex hac vita: qua hora conceptus est, eadem nascitur eademque moritur.

XX. 1. Festinavit autem Methusalam et ejus fratres et omnes Enoch filii et condiderunt aram in loco Achuzanj, ubi sublatus erat Enoch. 2. Et sumpserunt verres et boves, et advocaverunt omnes homines et immolarerunt victimam coram Domini facie. 3. Et homines (P omnes homines et senes populi, omnis conventus), cum advenissent ad eos ad laetitiam, attulerunt dona Enoch filiis et fecerunt laetitiam gaudentes et laetantes per tres dies.

XXI. 1. Et tertio die tempore vespertino senes populi dixerunt ad Methusalam loquentes: 2. „Adsta coram Domini facie et coram facie omnis populi et coram facie arae Domini et glorificaberis in hominibus tuis.“ 3. Et respondit Methusalam hominibus suis: „Exspectate, viri, donec Dominus Deus patris mei Enoch ipse legat sibi sacerdotem hominum suorum.“ 4. Exspectaverunt autem homines etiam noctem frustra ibi in loco Achuzanj.

соуѣтно⁴ тоу на мѣстѣ ахоузанѣ⁵ и прѣбы меѳоусаллѣ близь олтара, и
 поманса гѣн и рѣ: ...и⁶ вѣсѣго [42] вѣка⁷ еди́не⁸ и збравнѣ оца⁹ моего
 Еноха.¹⁰ ты вѣставн¹¹ жрѣца¹² люде́ скви, и вѣразоумн¹³ срѣца и бо́лтнса
 славы твоѣж, и сътвори́ти вса по во́лн твоѣн. и оуспл¹⁴ меѳоусаллѣ, и
 ѣвнса емоу гѣ въ видѣнн но́цинѣ и гла къ нѣмоу.¹⁵ [С]лыши меѳоуса-
 ламе, азъ есмь гѣ бѣ оца твоѣ Еноха. слоуши¹⁶ гла люди си, и стѣ-
 ни прѣ¹⁷ лице¹⁷ олтара моего, и прославля та прѣ¹⁸ лице¹⁸ люди¹⁸
 всѣ. и¹⁸ бждеши¹⁸ славе¹⁸ вѣса дни живота моего, и вѣста¹⁹ меѳоуса-
 ллѣ о сына своего, и блен гла ѣвльшагоса емоу. и оускорниша²⁰ старци 10-11
 люсти къ меѳоусаллам и направн гѣ бѣ срѣце меѳоусалламѣ.²¹ слоушати
 гласа люскаго. и гла къ нн гѣ бѣ²² да е благоколеніе на люде́ си прѣ 12
 оунима моима дни. оускори сарса, и харми, и зазась,²³ старци люстн. 13
 и ѳблѣкошж меѳоусаллама къ рнзы²⁴ и зраднѣ.²⁴ и вѣзложншж вѣнець
 свѣте на главѣ его, и оускорншж²⁵ люде́, и прнведѣ бравы и говеда, 14
 и о птиць вса и звѣсто́кано. пожрѣти меѳоусалламоу въ нма²⁶ гла, и въ

пропускъ до словъ гѣ бѣ ³ УБ ержа ⁴ УБ О ⁵ УБ азоухани ⁶ Б Го-
 сподн ⁷ У О ⁸ У сна Б сын еди́нѣ ⁹ У о оца нашего ¹⁰ У + и
¹¹ У гн авн ¹² УБ ержа ¹³ У в неразоумнѣ ¹⁴ Б успе У оуспы
¹⁵ Б ко мнѣ ¹⁶ У слыши ¹⁷ УБ в лице и и в лице ¹⁸ У в лице лю-
 мой си хъ Б и люде́ си хъ ¹⁹ У вѣставлѣ Б возбуднса ²⁰ УБ оутремеваши
²¹ У меѳоусаломѣ ²² У + на Б + влнш; дагѣ въ У до конца 12 ст.: благое
 ома его да сотворитъ на люи свои си хъ и Б благое оунима его да сотворитъ на
 люде́х си хъ. И ²³ УБ + и ²⁴ У в рнзы и зраднѣ Б во и зраднѣ ²⁵ Б

5. Et mansit Methusalam apud altare et oravit Dominum et dixit: 6 „Do-
 mine omnis seculi, une, qui elegisti patrem meum Enoch! Lege sacerdotem
 hominibus tuis et edoce eorum corda, ut timeant gloriam tuam et omnia
 faciant secundum voluntatem tuam.“ 7. Et obdormivit Methusalam, et
 visus est ei Dominus in somnis nocturnis et dixit ei (PB mihi): 8. „Audi,
 Methusalam! Ego sum Dominus, Deus patris tui Enoch. 9. Obtempera voci
 horum hominum et sta coram facie altaris mei et celebrabo te coram facie
 omnium hominum, et eris celebrer per omnes dies vitae tuae.“ 10. Et sur-
 rexit Methusalam de somno suo et benedixit Dominum, qui ei visus erat.
 11. Et festinaverunt senes hominum ad Methusalam et direxit Dominus De-
 us cor Methusalam audire hominum vocem, et dixit eis: 12. „Dominus Deus
 dedit benevolentiam in hominibus his ante oculos meos hodie (UB Domi-
 nus Deus vester bonum oculis suis faciat in hominibus his).“ 13. Festina-
 vit Sarsan, et Charmis, et Zazas, senes hominum, et induerunt Methusalam
 vestibus eximiis et imposuerunt coronam splendidam in caput ejus. 14. Et
 festinaverunt homines et adduxerunt verres et boves et ex avibus omnia

15 ѿма²⁶ люско, ѿ възыде меѳоуслаа на жрътвеннкъ²⁷ гнѣ.²⁷ ѿ²⁸ просвѣтъ-
 сѧ²⁸ лице²⁸ его²⁸ ѿко снѣце²⁹ посрѣ²⁸ дне²⁸ възхѳдаще, ѿ всѣхъ людіе
 16 грдѣще въ сѧѣ его. ѿ прѣста³⁰ меѳоуслаа ѳлтарю³¹ гнѣ³¹ ѿ всѣхъ
 17 люе [43] сташи ѳкрѣсть жрътвеннка³² ѿ поемше старци люсти бравы
 ѿ говѣда, ѿ свѧзашъ поуѣти³³ нѳгы, ѿ положнши на главь ѳлтарюу, ѿ
 18 глаше³⁴ къ меѳоусаламоу. възмн³⁵ снѣ³⁵ нѳжь ѿ заколѣ ѿзвѣстованна снѣ
 19 къ лице гнѣ. ѿ прострѣ меѳоуслаа рѣць скон на нѳо ѿ призвѣ гѧ снѣце³⁶
 20 гѧ вѣнѣн³⁷ гнѣ кто есмь азъ стати на главь жрътвеннка твоѳго. ѿ на³⁸
 21 главож³⁸ люди³⁸ снѣ.³⁸ ннѣ гнѣ призрѣ на рѣба своѳго, ѿ на всѣа люди
 снѣ, ннѣ въсѣ испитѧнна да бѣдѣ. ѿ дажь блѧтъ рѣбоу своѳмоу прѣ³⁹ ли-
 22 це³⁹ въсѣ лю да разоумѣж ѿко ты еси постави жръца⁴⁰ людемъ свои ѿ
 бѣ еѧ мѣшесѧ меѳоуслаа сътрѣсесѧ ѳлтѧ. ѿ възста нѳ ѳ ѳлтарѧ, ѿ
 23 въскѳун въ рѣць меѳоусаламоу, прѣ лице всѣхъ люди. ѿ въсгребеташъ
 24 людіе. ѿ прослѧви гѧ. ѿ устенъ бѣ меѳоуслаа прѣ³⁹ лицемъ³⁹ гнѣмъ.
 25 ѿ прѣ³⁹ лице³⁹ всѣхъ люди ѳ дне тоу, ѿ прѣ меѳоуслаа нѳ ѿ ѿзкѧла

адриша ²⁶ УВ в лице ²⁷ У на жертвеннице гнѣ В на жертвенно господне
²⁸ УВ О ²⁹ ВУ денница ³⁰ УВ ста ³¹ УВ оу ѳлтарѧ ³² У ѳл-
 тарѧ ³³ У по ѧ Б по уетыре ³⁴ УВ+люе ³⁵ В возвыси ³⁶ УВ О
³⁷ УВ оувы мнѣ ³⁸ УВ на главь всѣхъ людин твоѣхъ; даље въ У до словъ: ѿ
 дажь совращено такъ: ѿ на всѣа испитѧнна; въ В изложено такъ: ѿ ннѣхъ, Гос-
 поди, Господи, призри на рѣба твоѳго ѿ на главу всѣхъ люди твоѣхъ ѿ на всѣа

indicta, ut Methusalam sacrificaret in nomen (UB in faciem) Domini et
 in nomen (UB in faciem) hominum. 15. Et ascendit Methusalam in altare
 Domini, et illuminata est facies ejus ut sol in medio die (meridie?) oriens,
 et omnes homines sequebantur ejus vestigia. 16. Et adstitit Methusalam
 Domini altari et omnes homines circumsteterunt altare. 17. Et ceperunt
 hominum senes verres et boves et colligaverunt per quaternos pedes et
 posuerunt in capite altaris et dixerunt Methusalam: 18. „Sume hunc (B tol-
 le) cultrum et macta haec indicta in faciem Domini!“ 19. Et sustulit Me-
 thusalam manus suas ad coelum et advocavit Dominum sic dicens: 20. „Audi
 (UB Vae mihi), Domine! Quis sum ego, ut stem in capite altaris tui et in
 capite horum hominum? 21. Nunc, Domine, despice servum tuum et omnes
 homines hos! Nunc omnia experta sunt, et da gratiam servo tuo coram
 facie omnium hominum, ut intelligant, te posuisse sacerdotem hominibus
 tuis!“ 22. Et fuit, quum orabat Mathusalam, concussum est altare et sur-
 rexerunt culter ab altari et insiluit in manus Methusalam coram facie omnium
 hominum. 23. Et contremuerunt homines et celebraverunt Dominum. 24. Et
 honoratus est Methusalam coram Domini facie et coram facie omnium
 hominum ex eo die. 25. Et accepit Methusalam cultrum et mactavit om-

всѣ⁴¹ приведенное⁴¹ ѿ⁴² людн, и възрадоваши людїе, и възвелнша⁴³ прѣ лицемъ гннмъ, и прѣ⁴⁴ лице⁴⁴ мефоусаламн⁴⁴ въ днн⁴⁵ тнн.⁴⁵ и по-
то⁴⁶ людїе въ кровн свое ѿидо⁴⁶ къжо н.

XXII.¹ мефоусала науа стоати оу ѿлтара прѣ лице гнн, и всѣ людн
ѿ днѣ того. за .І. лѣ оупова въ наследїе вѣчно и вса зела и всн людї
своа добръ наказавъ, и не ѿбрътеса ни² еди² уакъ. прѣмѣннвса³ къ-
соуе³ ѿ³ гнн.³ всѣ днн еже [44] жнке мефоусала. и бакн гѣ мефоу-
салама. и блговолн ѿ жртвѣа его и ѿ дарѣ его. и ѿ вськон⁴ слоужбѣ
же⁵ послоужн прѣ лице гнн, и⁶ егда прнблнжнса крѣма прѣстѣленїа
днн мефоусаламн. и ѿвнса емз гѣ въ видѣнн ношнѣ, и гла емоу слышн
мефоусалама, азъ есмъ гѣ въ ѿцѣ твоѣго енѡха, вѣдѣтн⁷ тн⁷ вѣлю⁷ ѿко
конуаша⁸ дннѣ жнкѡта твоѣ. и днѣ прнблнжнса поуиенїа⁹ твоѣго. възѡ-

испытанїа сн ³⁹ УБ в лице ⁴⁰ УБ ержа ⁴¹ У все пришедше Б вса
прнмсснннла ⁴² Б отъ ⁴³ УБ веселнннла ⁴⁴ УБ в лице мефоусалама ⁴⁵ УБ
днѣ тнн ⁴⁶ У до конца стиха: ѿидоша в дома своа.

XXII.¹ Весь 1 ст. въ УБ изложенъ такъ: а мефоусаломъ ста на глѣкѣ ѿлта-
ра и на глѣкѣ всѣ людн ѿ днн того ѿвѣ нхлѣва (Б лѣта ѿвѣ нхлѣва) всю
землю и нзнска вса втроклншла гнн и прѣмѣннвса маказа и ѿбрътн ² УБ ѡ
³ У прѣмѣннвса ѿ лица гнн Б прѣмѣннла Господа ⁴ УБ всн ⁵ У сюже
Б юже ⁶ УБ далѣе до словъ и ѿвнса изложено такъ: по сконуанн дннн ме-
фсаламн ⁷ У вндѣе волю ⁸ Б сконуашнса ⁹ У поуиенннїа Б поуино-

nia ab hominibus adducta. 26. Et laetati sunt et exsultaverunt coram Domini facie et coram Methusalam facie in illis diebus (UB in illo die). 27. Et postea homines in tectum suum quisque abierunt. XXII. 1. Methusalam cepit stare apud altare coram facie Domini et omnium hominum ex eo die per decem annos, sperans hereditatem aeternam et bene hortatus omnem terram et omnes suos homines [UB. Methusalam autem constitit in capite altaris et in capite omnium hominum ex eo die anno CDXCII (B CDLXXXII); hereditavit (B investigavit) omnem terram et exquisivit omnes fidentes Dominum et eos, qui permutati erant, monuit et convertit]. 2. Nec quisquam homo inventus est permutatus in vanum a Domino per omnes dies, dum vixit Methusalam 3. Et benedixit Dominus Methusalam et benevolentiam exhibuit de ejus sacrificiis et ejus muneribus et de omni ministerio, quod ministravit coram Domini facie. 4. Et quum appropinquavisset tempus dierum Methusalam exitus, visus est ei Dominus in somnis nocturnis et dixit ei: 5. „Audi, Methusalam! Ego sum Dominus Deus patris tui Enoch. 6. Scire te jubeo, finitos esse dies vitae tuae et appropinquavisse diem obdormitionis tuae. 7. Advoca Nirum filium filii tui Lamech, secundum, post Noë

8 КИ НИРА СНА СНОУ ТВОЕГО ЛАМЕХА. ВТОРАГО РОЖЕНА¹⁰ ПО¹⁰ НОН,¹⁰ И ОБЛЪЦИ
9 ВЪ РИЗЫ СЦЕНІА¹¹ ТВОЕГО.¹¹ И ПОСТАВИ ЕГО ВЪ ОЛТАРА МОЕГО. И ПОГАН¹²
ЕМОУ ВСА ЕЛИКО БЪДЕ ВЪ ДНИ ЕГО. ЗАНЕ ПРИБЛИЖАЕТСА ВРЕМА ПОГЫБЕНІА
10 ВСАЖ ЗЕМЛА, И ВСЕКОГО УЛКА. И ВСЕГО ЖИВОТНАГО¹³ НА ЗЕМЛ. ЕКО ВЪ ДНИ
11 ЕГО БЪДЕ ВЕЛИКО ЗЛО НЕСТРОЕНІЕ НА ЗЕМЛ. ЗАНЕ ВЪЗВЕНДЕ¹⁴ УЛКЪ БЛИЖ-
12 НЕМОУ¹⁵ СВОЕМОУ. И ЛЮДИЕ НА ЛЮДИ РАЗГРЪДЬШЖ¹⁶ И ЕЗЫКЪ¹⁶ ВЪЗД¹⁶ РАТЬ.¹⁶
12 И НАПЛЪННЕСА¹⁷ ВСЯ ЗЕЛА СКВРЪНЬ,¹⁸ И КРЪКЕ, И ВСЕКОГО¹⁹ ЗЛА. И ЕЩЕ
13 КТОМУ ОСТАВИШЕ²⁰ ТВОРЦА СВОЕГО И ПОКЛОНИЕТСА БОГ²¹ СОУЕТНИИ.²¹ И²¹ ОУ-
13 ТВРЪЖЕНІЕ²² НА НЕБИ,²² И ХОЖЕНІЕ ЗЕЛА.²³ И КЛЪНА МОРСКИ И ВЪЗВЕЛИ-
14 УНЕСА ПРОТНКИИ. И ПОРАУЕТСА О ДЛАЪ СВОИ.²⁴ ВЪ ВЕЛИКО²⁵ РАЖАЛЕНІЕ²⁶ МОЕ.
14 И ВСЯ ЗЕЛА ПРЪМЪНИИ²⁷ ОУСТРОЕНІЕ СВОЕ. И ВСЕКО²⁸ ДРЕКО, И ВСЕКЪ ПЛО ПРЪ-
15 МЪНИ СЪМЕНА СКОУ УЛЖЩЕ ВРЕМНЕ ПОГЫБЕНІЕ. И КСИ ЕЗЫЦИ ПРЪМЪ-[45]
16 НЕТСА²⁹ НА ЗЕМЛ КЕ³⁰ ЖЕЛАНІЕ³⁰ МОЕ. [Т]ОГА АЗЪ ПОВЕЛЪ³¹ БЕЗНЪ НЪЗРИНЕТСА³²
НА ЗЕМЛЪ,³³ И³⁴ ВЕЛИКА³⁵ СКРОВНИЦА³⁶ ВО³⁷ НЕБНЫХ³⁷ СЪНИДЖ³⁸ НА ЗЕМЛА, ВЪ

БЕНІА ¹⁰ УБ 0 ¹¹ У скоа цнмхъ Б священныа ¹² УБ глнн ¹³ УБ дви-
жцагоса ¹⁴ У измаванъ Б воззвнде ¹⁵ УБ искренимоу ¹⁶ У согрк-
затса и аззыкъ на аззыкъ возмвтитъ рать Б согрозатса и аззыкъ ко азыку воз-
мтатъ рати ¹⁷ УБ наполнитса ¹⁸ УБ 0 ¹⁹ УБ нестроениа ²⁰ УБ
оставъ ²¹ УБ 0 ²² У зтверженъ на небси Б утверженіемъ небеси ²³ У по
земли ²⁴ У ихъ ²⁵ УБ 0 ²⁶ У раже леніе Б в ражденіе ²⁷ У при-
емлетъ прѣмны ²⁸ УБ до конца стиха: и вс плодъ и вса трава премемяетъ
время скоа поулють во времени погыбелаго ²⁹ У нзмннатса ³⁰ У и все-

natum. 8. Et indue vestibus sacerdotii tui et statue eum apud altare meum. 9. Et dic ei omnia, quae futura sunt in ejus diebus, quia appropinquat tempus exitii omnis terrae et omnium vivorum (UB quae moventur) in terra. 10. In ejus enim diebus magna valde erit confusio in terra. 11. Quia invidit homo propinquo suo et homines in homines superbiverunt (U comiscebuntur B minabuntur), et gens contra gentem bellum suscepit (U suscitabunt) et impleta est (UB implebitur) omnis terra sordibus et sanguine et omni malo. 12. Et etiam ad hoc reliquerunt (UB relinquent) Creatorem suum et adorabunt deos vanos et firmamentum in coelo (U infixa in coelo B firmamenta coeli), et motum terrae (U in terra) et undas marinas. 13. Et magnificabitur adversarius et laetabitur operibus suis ad magnum meum dolorem. 14. Et omnis terra permutabit ordinem suum, et omnis arbor et omnis fructus permutabit semina sua, exspectantes exitii tempus (UB omnis fructus et omnis herba permutat tempora sua, exspectabunt enim tempus exitii). 15. Et omnes gentes mutabuntur in terra ad moerorem meum. 16. Tum jubebo abyssum ejici in terram, et magni thesauri aquarum coelestium descendent in terram in materiam et secundum materiam primam. 17. Et peribit om-

вещество велико. и по веществоу прьвому, и погьвенє вса³⁹ ставленіе³⁹ зєла,³⁹ и сътрєса зємля всь. и лишєтєса крєпостн⁴⁰ своє⁴⁰ ѿ днн того. тогѧ азь прьнабоуж⁴¹ сна сноу твоєго ламеха. прьваго⁴² сна⁴² є нѡмъ.⁴² и ѿ сѣмене єго вьстѡвала нного мнра. и сѣма єго прьвѡдє кь вькы⁴³ до втораго погьвенія, єгдѧ такоже нмѡ съгрѣшатн улцн прѣ лицє мой. вьспренѡ мєфѡусалѧ ѿ сна своєго, и ѡскрѣбн⁴⁴ сѣнь⁴⁴ єго⁴⁴ зєлѡ. и призвѧ всѧ старце люскыє. и повѣда и кьса єлнко гѧ кь нємоу | гѧ, и вьсѧ видѣнїє лѡвѡшж ємоу ѿ гѧ. и ѡскрѣбѣшж людіє видѣнїє⁴⁵ єго. и ѡвѣщашѧ кь нємоу. гѧ вѡка⁴⁶ и тѧ⁴⁶ сѡткѡрнтн⁴⁶ по волн своєн.⁴⁷ и ннѣ мєфѡусаламє сѡткѡрн тѧ кьса вѡкѡ гѧ гѧ кь тєбѣ. и²⁴ 25 призвѧ мєфѡусалѧ ннра сна ламехѡва брѧта⁴⁸ ноєва⁴⁸ младѣєго⁴⁸ и ѡблѣчє и кь рнзы стѡлства, прѣ лицє всѧ людн, и поставн єго з главы ѡлтѧра. и мѡуун є вьсєму єлнко сѡткѡрн вь людѣ.⁴⁹ и гѧ мєфѡусалѧ кь людѣ... є⁵⁰ ннрь боудє прѣ⁵¹ лицє⁵¹ вашн⁵¹ ѿ днѣшнѣго днє кнѧзь⁵² и⁵² вѡжѧ.⁵² и рѣшє⁵³ людіє кь мєфѡусалѧмоу, то⁵⁴ да бѣдє нѧ⁵⁵ по 27

желаніє *Б* вь жалтнїє ³¹ *УБ* повєлєо ³² *Б* нзрннѣтн ³³ *УБ* на зємлю
³⁴ *Б* ѡ ³⁵ *У* ѡ ³⁶ *Б* сокровнщємѧ ³⁷ *Б* подѧмѣєснмѧ ³⁸ *У* нзрннєтєса *Б* сннтн ³⁹ *У* всє сѡстѡвлєннє зємѧноє ⁴⁰ *У* крєпкѧго своєго
⁴¹ *У* прєблѡдѡ мой *Б* сѡблѡдѣ ⁴² *У* прѣвєщѧ ⁴³ *УБ* дальнѣншнхъ словѧ
до вьспрєнѡ нѣтѧ. ⁴⁴ *У* ѡскрѣбєтѧ ѿ снѧ ⁴⁵ *У* ѡ вндрннѧ ⁴⁶ *УБ* влѧдѣтѧ твѡрнтн ⁴⁷ *У* твоєн ⁴⁸ *УБ* втораго ⁴⁹ Далѣє вь *У* заглавіє: ѡ прєстѡвлєє мєфѡсѧ.
⁵⁰ *У* сє *Б* сєн ⁵¹ *УБ* в лицє вашє ⁵² *У* кнѧзьмѧ вѡжѧ ⁵³ *У* ѡвѣщашѧ *Б* отвѣщєвашѧ ⁵⁴ *УБ* ѡ ⁵⁵ Далѣє до и вѣнѣгѧ

nis constructio terrae et conteretur (*UB* concutietur) terra omnis et privabitur firmitate sua ex eo die. 18. Tum praeservabo filium filii tui Lamech, primum ejus filium Noë, 19. et de ejus semine restituum alterum mundum, et ejus semen permanebit in secula usque ad secundum exitium, quando eodem modo homines peccabunt coram facie mea." 20. Exsurrexit Methusalam de somno suo et afflixit eum somnium valde. 21. Et advocavit omnes senes hominum et nuntiavit eis omnia, quae dixerat ei Dominus, et omnem visionem a Domino ei ostentam. 22. Et afflicti sunt homines ejus visione et responderunt ei: „Dominus potestatem habet perficiendi secundum voluntatem suam. Et nunc, Methusalam, perface omnia, ut dixit Dominus tibi“. 25. Et advocavit Methusalam Nirum, Lamech filium, Noë fratrem minorem, et induit ei vestes sacerdotii coram omnium hominum facie et statuit eum apud caput altaris et edocuit eum omnia, quae in hominibus faceret. 26. Et dixit Methusalam hominibus: „Hic Nirus coram facie vestra ab hoc die erit princeps et dux“. 27. Et dixerunt homines Methusalam: „Hic esto nobis secundum verbum tuum, et esto verbum Domini, sicut dixit tibi“. 28. Et

28 глаоу твоємѣ. ѿ бѣди глѣ гнѣ ꙗко глѣ къ тебѣ ѿ вѣнегѣ глѣша меѳоу
 29 сллѣ къ лю[46]дѣ прѣ⁵⁶ ѡларѣ.⁵⁶ съмѣраша дхѣ єіо. ѿ прѣклонѣ ко-
 30 лѣнѣ, ѿ прострѣ рѣчьє свон на нѣо ѿ помѣн глѣ. ѿ мѣщоуєса ємоу
 31 ѿзыде дхѣ єго ѡ⁵⁶ гнѣ.⁵⁶ оускорѣ нѣрѣ ѿ всѣхъ людіє,⁵⁷ ѿ сътворѣши
 32 грѣ меѳоусаллоу на мѣстѣ ахоузанѣ. дѡбрѣ съмѡтрѣнѣ ѡдѣана въ всѣ
 33 сцѣнѣа съ свѣтнан. ѿде нѣрѣ съ⁵⁸ слѡвож⁵⁸ многож,⁵⁸ ѿ людіє възвѣго-
 34 шѣ тѣло меѳоусаллоа. славѣше⁵⁹ положѣши ѿ въ грѣбѣ ѿже съзѣа
 35 ємѣ ѿ покрѣши ѿ ѿ рѣше блѣвѣнѣ бѣ меѳоусаллѣ прѣ лѣцѣ гнѣмѣ, ѿ
 36 прѣ лѣцѣ всѣхъ людіє. егѣ⁵⁹ хотѣлѣхъ⁵⁹ разнѣса⁵⁹ въ своѣхъ сн.⁵⁹ рѣ⁵⁹ нѣрѣ
 37 къ людіє оускорѣте днѣ, ѿ прѣвѣте брѣвѣ, ѿ юнѣ ѿ грѣлѣцѣ, ѿ голѣ-
 38 бы, да пожрѣ | прѣ лѣцѣ гнѣ⁶⁰ днѣ. ѿ⁶¹ потѡ ѿдеѣте къ дѡскон ѿ оу-
 39 славѣши людіє, нѣра ієрѣа. ѿ оускорѣ ѿ прѣвѣдѣ, ѿ свѣзѣаши ѿ оу глѣвѣ
 40 ѡларѣнѣ. ѿ възѣе ѿ нѡ жрѣбѣскѣн, ѿ ѿзѣла въса єанѣко прѣвѣно бѣ. ѿ
 41 пожрѣте⁶² прѣ лѣцѣ гнѣ.⁶³ ѿ възвѣселѣши⁶⁴ всѣхъ людіє прѣ лѣцѣ гнѣ.
 42 ѿ въ тѣ днѣ прославѣши глѣ бѣ нѣсн⁶⁴ ѿ зѣмла⁶⁵ нѣрека.⁶⁶ ѡ тѡ днѣ

въ *У*: глѣ гѣ ꙗкоже глѣ к тебѣ; въ *В* ѿ бѣди глѣголѣ господѣнѣ ѿ пр. ⁵⁶ *УВ* 0

⁵⁷ Далѣе до словѣ: ѿде Нѣрѣ въ *УВ* изложено такѣ: ѿ созѣаши грѣбѣ Меѳусаломѣ ѿ положѣши єму лѣкѣнѣ ѿ трѡстѣ ѿ ѡсѣщѣнѣа многа (*В* ѿ нѣаго свѣтѣла освѣщѣнѣе).

⁵⁸ *УВ* 0 ⁵⁹ *У* ѿ снѣдошѣса ѡтоудѣ ѿ глѣ *В* ѿ снѣдоша ѡттѣдѣ ѿ нѣдоша ѿ глѣгола ⁶⁰ *У* ѿ ѿпораѣтѣса *В* ѿ ѿпораѣтѣса ⁶¹ *УВ* тѣ ⁶² *УВ* пожрѣ

⁶³ *УВ* ѿ ѿ оускорѣши ѿ сотворѣши ⁶⁴ *УВ* вѣсѣлѣшиса ⁶⁴ *У* сѣса ⁶⁵ *УВ* 0

dum dicebat Methusalam hominibus ante altare, turbabatur animus ejus, et flexit genua et extendit manus suas ad coelum et oravit Deum. 29. Et cum orabat, exiit animus ejus in Domino. 30. Festinavit Nirus et omnes homines et fecerunt sepulcrum Methusalam in loco Achuzanj. 31. Bene perite indutus omnibus sacris (vestibus) cum candelis [*UB* aedificaverunt sepulcrum Methusalam et posuerunt ei thus et arundinem et candelas multas], ixit Nirus cum gloria magna, et homines sustulerunt corpus Methusalam et celebrantes posuerunt id in sepulcrum, quod aedificaverant ei, et cooperuerunt id et dixerunt: 32. „Benedictus fuit Methusalam coram Domini facie atque coram omnium hominum facie!“ 33. Cum vellent abire in domus suas, dixit Nirus hominibus: 34. „Festinate hodie et adducite verres et boves et turtures et columbas, ut sacrificemus coram Domini facie, et postea vadite in domos vestras“. 35. Et audiverunt homines Nirus sacerdotem, et festinaverunt, et adduxerunt et ligaverunt ea ad altaris caput. 36. Et sumpsit Nirus cultrum et mactavit omnia, quae adducta erant, et sacrificavit coram Domini facie. 37. Et laetati sunt omnes homines coram Domini facie et die illo celebraverunt Niri Dominum coeli terraeque. 38. Ex eo die fuit pax et

о́ жьзыцѣ бы мнрь н стробеніе по втсен земаи въ днн ниревн .ск. лѣ н потѣ ѿ 39
 сруны н вратниѣ⁶⁷ людїе ѿ бл, н наужа ревновати дроу на дроуга, н людїе на
 о чрѣтїа⁶⁸ людн възмашахъ. н ѣзы на ѣзыка вѣста брѣнїѣ. аще н єдина оустна 40
 дїавѣ .г. н срїа разлїуна възпрїаше. зане наужа дїавѣ трѣтїица чрѣтво- 41
 кати, [47] прѣво прѣже рѣа, второе къ рѣн. трѣтїица вѣнѣ рѣа до по-
 топа. продлжн. н вѣста⁶⁹ брѣ⁷⁰ н⁷⁰ метѣ вели. слыша мнрь іерее н 42 43
 ѿскрѣбѣ зѣло. н рѣ въ срїн своѣ, вѣнстнїѣ⁷¹ разоумѣ. іако⁷¹ при- 44
 банжїло се є врѣма н глѣ нже глѣ гѣ къ меѳоусламмоу ѿцоу ѿца моего
 ламѣха.⁷¹

XXIII. сѣ жєна нирєва именѣ³ сопаннма, неплодн сжїн. нко-
 лн⁶ не родн нирєвы,⁶ н бы сопаннма⁷ вѣрѣма старѣстн своєж. н къ 2
 днѣ смѣртн прїѣ въ урѣвѣ своѣ, а ннрь іерєн не спѣ съ нєж нн прї-
 коснжсѣ⁷ єн. ѿ днѣ вѣнже поставн н гѣ слоужнн⁷ прѣ⁸ лїцѣ⁸ людн. 3
 єгѣ⁷ оубѣдѣ⁷ сопаннма⁷ зауатїє⁷ своѣ, оустндѣсѣ⁸ н посрѣмнсѣ⁸ н потлї-

⁶⁶ УБ н в лице лїон ⁶⁷ УБ преимншасѣ ⁶⁸ УБ Дальнѣйшаго до словъ
 н вѣста брѣ нѣтъ. ⁶⁹ УБ бы ⁷⁰ УБ о ⁷¹ УБ о.

XXIII. 1 У Заглавіє О Нирокѣ женѣ. Въ этому эпизоду приводятся ва-
 ріанты, сверхъ списковъ У и Б, еще изъ П (рук. XVI в. Пискарева, см. Вве-
 деніе) и Т (Тихоуравова, Пам. отреч. русск. лит. I, 28—31, по рук. XVII в.).
² Б н се УТН н ³ УПТВ о ⁴ УБ Софоннма П Софоннма Т Софоннма
⁵ БЦ бысть ⁶ ВПТ о ⁷ УБПТ о Сogласные во вѣсѣхъ четырехъ спис-
 кахъ варїанты далѣ въ выноскахъ приводятся безъ обозначенїя списковъ
 буквами ⁸ + Софоннма ⁹ Далѣ до слова помѣнѣ во вѣсѣхъ спискахъ;

ordinatio tota terra diebus Niri CСII annos. 39. Et postea aversi sunt ho-
 mines a Deo et ceperunt aemulari alius alium, et homines in homines in-
 surgebant et gens in gentem excitata est bello. 40. Etiamsi unum os fuit,
 corda varia acceperunt. 41. Quia diabolus cepit tertio regnare: primo ante
 paradisum, iterum in paradiso, tertio extra paradisum ad diluvium conti-
 nuavit. 42. Et exsurrexit bellum et seditio magna. 43. Audivit Nirus sacer-
 dos et condoluit valde et dixit in corde suo: 44. „Revera intellexi, appropin-
 quavisse tempus et verbum, quod dixerat Dominus Methusalam patri pat-
 ris mei Lamech“.

XXIII. 1. Et ecce uxor Niri nomine Sopanima (var. Sophonima, So-
 thonima, Sothonim, Sothonia), quae sterilis fuit, nunquam Niro peperit.
 2. Et fuit Sopanima in tempore senectutis suae, et in die mortis suae ac-
 cepit in utero suo, Nirus autem sacerdos non dormivit cum ea, nec tetigit
 eam ex die, quo statuit eum Dominus servire coram hominam facie. 3. Cum
 cognovisset Sopanima conceptionem suam, erubuit et pudefacta est, et
 latuit omnes dies usque ad partum, nec quisquam hominum cognovit. 4. Et

4 са въса дѣи| доудѣ⁷ родѣ⁷ и никѣ оувѣ ѿ людѣ.⁹ и егда исплѣниса,
 сѣв. дѣи, и приближатиса наухъ дѣи рожѣства. поменѣ нѣръ жѣнѣ своѣ.
 5 и възва жъ къ себѣ въ хрѣ¹⁰ свон да повесѣдоуѣ еѣ.¹¹ и нѣде сопѣннма
 къ нѣроу мѣжѣ своѣмѣ. и сѣ тѣ къ урѣвѣ нѣмѣше¹² и приближѣетса дѣи
 6 роуны родѣти. и видѣ а нѣръ и постѣдѣса зѣло. и гла еѣ. что сѣ
 7 сѣтворѣла еси ѿ жѣно. и посрамѣла ма еси прѣ лице людѣ еѣ. и нѣе
 ѿнѣи ѿ мене, и нѣды нѣде еси заухѣла сѣмоу жъ урѣва своѣго. да не ѿскверѣ-
 8 на рѣжѣ моѣж на тебѣ, и сѣгрѣшѣ прѣ лице¹³ гнѣ¹³. и рѣ¹⁴ сопѣннма,
 къ нѣроу¹⁵ мѣжоу своѣмоу глаци. гнѣ [48] мон сѣ¹⁶ врѣмѣ¹⁶ старѣсти
 9 моѣ, и пришель¹⁷ е¹⁷ дѣи¹⁸ сѣмѣрѣ¹⁸ моѣ.¹⁸ невѣ¹⁹ како заухѣтса безѣ-
 10 лѣтѣ²⁰ и непѣлѣство²¹ урѣва моѣ.²² И не кѣрова нѣръ жѣнѣ²³ своѣи,²³
 и вторѣнѣж²⁴ гла еѣ ѿнѣи ѿ мене. Единако²⁵ зѣрѣжѣ²⁵ та, и сѣгрѣшѣ
 11 прѣ лице гнѣ. И бѣ егда глаше нѣръ къ жѣнѣ своѣи сопѣннмѣ пѣде
 12 сопѣннма на²⁶ нѣгоу нѣрекоу и оумрѣ.²⁷ Оскрѣниса²⁸ нѣръ зѣло, и рѣ
 въ срѣи своѣ. егда²⁹ ѿ гласа³⁰ моѣго сѣ бѣ,³¹ ако гла помѣсло сѣгрѣ-
 13 шѣ жъ ухѣ прѣ лице гнѣ. нѣе малѣнѣ мнѣ бѣ³² вѣ³² въ истѣнѣжъ въ срѣи

бѣ в дѣи (БП дѣи) рѣтѣ 10 УП во храмннѣ 11 с нѣю 12 Далѣе
 до и видѣ сокращено: во врѣмѣ рѣтѣ 13 в лице гнѣ 14 ѿбѣща 15 О
 16 У во врѣмѣ 17 О 18 У О, далѣе + У не бѣ въ мнѣ оумѣтѣства П
 юностиства Б юностиства Т юностиства 19 ни врѣмѣ 20 УТ безлѣбѣе 21 О
 22 моѣго 23 еи 24 второе 25 У еда (ПТ ега) како оумражо 26 оу
 27 + н 28 У ѿскорѣж 29 егда 30 УП гѣ Б глагола 31 Далѣе до
 нѣе О 32 УТ и вѣуемѣ гѣ ПБ гѣ вѣуемѣ; далѣ до слова ако О 33 занѣ

cum expleti essent CCLXXXII dies et dies pariendi appropinquare cepisset, recordatus est Nirus uxorem suam et advocavit eam ad se in domum suam, ut cum ea colloqueretur. 5. Et venit Sopanima ad Nirum maritum suum, et ecce illa in utero habens, et appropinquatur dies certa pariendi. 6. Et vidit eam Nirus et erubuit valde et dixit ei: „Quid fecisti, uxor, et me pudore affecisti coram facie horum hominum? 7. Et nunc abeas a me et eas, ubi concepisti pudorem uteri tui, ne foedem manus meas in te neque peccem coram Domini facie“. 8. Et dixit Sopanima Niro marito suo, loquens: „Domine mi! Ecce tempus est senectutis meae et advenit dies mortis meae [UBPT+neque fuit in me juvenus,] 9. nec scio, quomodo concepta sit turpitudine uteri mei“. 10. Et non credidit Nirus uxori suae et iterum dixit ei: „Abi a me, ne forte percutiam te atque peccem coram Domini facie“. 11. Et fuit, cum dicebat Nirus uxori suae Sopanimae, cecidit Sopanima ad pedes Niri et mortua est. 12. Et condoluit Nirus valde et dixit in corde suo: „Num propter vocem (verbum) meam (meum) hoc fuit, quod verbo et cogitatione peccat homo coram Domini facie? 13. Nunc

моѣ ꙗко³³ не бы рѣка моа на нѣн.³⁴ ꙗ ꙗкы рѣкѣ слѣ тебе гѣ. ꙗко не 14
 оувѣ никто ѿ уѣкъ сѣго дѣла ꙗже сътвори гѣ. | Н оуѣскори нирѣ ꙗ за- 15
 твори³⁵ двери храма своѣго ꙗ ꙗде къ носки братоу своѣму ꙗ поведа ѣмоу
 всѣ. ѣликоже бы ѿ женѣ его.³⁶ ꙗ оуѣскори ноѣ ꙗдоста съ нирѣ братѣ 16
 его, ꙗдоста въ хрѣ ниревѣ смѣрти ра сопанинне, ꙗ глѣста къ сѣбѣ како
 атрѣба ꙗ бы въ время рождѣства. ꙗ рѣ ноѣ къ нироу, не бѣди пѣхѣла 17
 но тебѣ нирѣ братѣ мон. ꙗко гѣ днѣ покрь срамотѣ нашѣ, занѣ³⁷ никто
 не вѣсть сѣго ѿ людн. нѣтъ потѣщѣса скѣро ꙗ погрѣбѣ ꙗ скрѣбно.³⁸ 18
 ꙗ³⁹ покрь³⁹ гѣ срамотѣ⁴⁰ стоудѣ⁴⁰ нашего.⁴⁰ ꙗ положншѣ сопанинѣмъ 19
 на ѿдрѣ ꙗ ѿблѣкошѣ ꙗ въ рнзы урѣни, ꙗ затворише ꙗ⁴¹ къ хрѣмнѣ.⁴¹
 готѣвѣ⁴¹ [49] къ погрѣбенію.⁴¹ ꙗскопашѣ⁴² грѣбѣ въ тайнѣ.⁴³ ꙗ нзы- 20
 де ѿтрокѣ ѿ мртвыѣ сопанинн, ꙗ сѣдѣаше на ѿдрѣ ѿдѣснѣжѣ⁴⁴ ѣж.⁴⁴ ꙗ 21

³⁴ Далѣе пропускъ до словъ: ꙗ оуѣскори нирѣ; въ У затѣмъ прибавка: ꙗ ꙗвнса
 нирѣи архнгалъ гакрн ꙗ рѣ ѣмоу не мнн ꙗко жена твоа софонимѣ кнны рѣ оумре
 сѣи же ѿ неа роуѣса младенецъ ꙗло праведенъ есть ꙗ его воспримлю ꙗ ра ꙗ да
 не боудешн дарѣу бѣжю ѿцѣ.³⁵ УТ ѿтворн ³⁶ Далѣе до словъ ꙗ рѣ ноѣ
 въ УПБ изложено такъ: ꙗ оуѣскори ноѣ ко кѣтн братѣ своѣго ꙗ ꙗн женѣ (ПБ
 женоу) братѣ своѣго ко смѣрти ꙗ оуѣсрѣба еѣ во время рѣтѣ Т Ускори Ноѣ въслѣ-
 довати брату своѣму ꙗ внде жѣну его къ смѣрти ꙗ уѣтробѣ еѣ въ время рождѣства
³⁷ нирѣ ³⁸ О ³⁹ ꙗко покрь ⁴⁰ У срамотѣ нашѣ ПБТ бестоудѣе нашѣ
⁴¹ двери ⁴² ꙗ нзыша ⁴³ У+сѣда нзыдоша ко ѿдрѣ еѣ Б+н вндыша ко
 хрѣму Нирѣу Т ꙗ сѣда ѿндыша къ грѣбу еѣ ⁴⁴ О ⁴⁵ У соуѣцѣѣ ѿдѣннѣ ꙗ

misericors est in me Deus, scio revera in corde meo, quia non fuit manus
 mea in ea. 14. Et iterum dico: Gloria tibi, Domine, quia nemo hominum
 cognovit hoc opus, quod Dominus fecit. [U + Et apparuit archangelus
 Gabriel et dixit ei: „Ne putes, uxorem tuam Sophonimam propter noxam
 mortuam esse; hic ab ea natus infans fetus justus est, et eum accipio in
 paradisum, ne Dei doni pater sis]“. 15. Et festinavit Nirus et operuit januam
 domus suae et venit ad Noë fratrem suum et nuntiavit ei omnia, quae de
 uxore ejus fuerunt. 16. Et festinavit Noë, et venit cum Niro fratre suo
 in domum Niri mortis gratia Sopanimae et loquebantur inter se, quomodo
 uterus ejus in tempore pariendi fuisset. [UPB v. 16: Et festinavit Noë ad
 domum fratris sui et vidit uxorem fratris sui in morte et uterum ejus in tempore
 pariendi]. 17. Et dixit Noë Niro: „Ne doleat tibi, Nire frater mi, quod Dominus
 texit hodie turpitudinem nostram, nemo enim hominum haec scit. 18. Nunc eu-
 remus et sepeliamus eam clam, et teget Dominus turpitudinem pudoris nostri
 (Var. impudicitiam nostram)“. 19. Et posuerunt Sopanimam in lecto et in-
 duerunt ei vestes nigras et clauserunt eam in domo paratam ad sepeliendum
 et effoderunt sepulcrum occulte. 20. Et exiit puer ex mortua Sopanima et
 sedebat in lecto ad ejus dexteram. 21. Et intraverunt Noë et Nirus et

вѣннде ноѣ и нирѣ, погрѣбствн сопаннмж. и вндѣста ѡтрокъ сѣдець оу
 22 мрътвѣе, сопаннми, и ѡбръсѣжщѣ⁴⁵ ѡдѣаніе⁴⁵ свое. и оужаснѣса ноѣ и
 нирѣ зело, страхѡ⁴⁶ веліе,⁴⁶ бѣ же⁴⁷ бо ѡтрокъ свѣршень тѣлѡ ѡко⁴⁶ трѣ-
 23 лѣтень.⁴⁶ и гдѣ оустн своімн, и блаѣствоуѣ⁴⁸ гдѣ. и сѣмотрнста ѣго ноѣ
 24 и нирѣ,⁴⁹ и сѣ⁵⁰ пѣуѣ стѣлства на прѣсѣ ѣго, и славень вѣзоро. и гдѣ
 ноѣ и нирѣ.⁵¹ сѣ бѣ⁵² ѡбнѣвлѣѣ⁵² сщѣніе,⁵² ѡ крова⁵² по на ѡкоже⁵³ хо-
 25 щѣ.⁵³ и оускори⁵⁴ ноѣ и нирѣ, и ѡмыста ѡтрока, и ѡблѣкоста и вѣ |
 26 ризы стѣлства. и даста ѣмоу хлѣбѣ сщѣніа⁵⁵ и кѣсть. и нарекоста ѣма
 27 ѣмоу мелхисѣдекъ. и приа ноѣ и нирѣ тѣло сопаннмино, и свѣлѣкоста
 и⁵⁶ сѣ ризы⁵⁶ урѣни,⁵⁶ и ѡмыста и⁵⁷ ѡблѣкоста и вѣ ризы свѣтла и з-
 28 рѣдныи, и сѣзѣшѣ ѣн храмннж.⁵⁸ нде ноѣ и нирѣ и мелхисѣдекъ, и по-
 29 грѣошѣ ѡ⁵⁹ ѡкѣ. и реуѣ ноѣ къ братоу своѣмоу нироу. Сѣблѡди отро-
 ка сѣго вѣ таинѣ до времени. занѣ пронірекаж⁶⁰ людіе по всѣн зѣлн и
 30 науннаѣ⁶¹ ѡмѣстѣнса⁶¹ ѡ бѣ і⁶¹ нѣкако⁶² звѣвше⁶³ оумрътѣѣ а. и по-

немъ *T* и одежанне сщѣ на немъ *B* обрысклюща одѣаніа *П* ѡбрысклюща ⁴⁶ 0
⁴⁷ баше ⁴⁸ *У* благоуаше *ПБТ* блѣва ⁴⁹ *У*+зѣло гѣше сѣ ѡ гѣ естъ брате
 моѣ *П*+и сѣ внде знаменіе *T*+и реуѣ Ноѣ къ Нировн: сѣ отъ Господа и т. д.,
 какѣ вѣ *У* ⁵⁰ *B*+знаменіа ⁵¹ *ПБ*+сѣ ѡ гѣ естъ брате моѣ ⁵² и ѡб-
 новласть гѣ кровь сщѣніа ⁵³ 0 ⁵⁴ *B* умудри ⁵⁵ *УБ* благоуены *T* благо-
 словенѣ *П* блѣствѣ ⁵⁶ совлѣкоста с неѣ ризы урѣниа ⁵⁷ тѣло сѣ ⁵⁸ *У*
 грѣбѣ *T*+преѣрлшенѣ *БП* храмѣ ннѣ ⁵⁹ *У*+утно ⁶⁰ пронірекаша ⁶¹ 0
⁶² *П* ннѣ како ⁶³ *УПБ* оужрѣвше *T* 0 ⁶⁴ *У* сѣ всѣа *B* сѣ всѣа умножи-

viderunt puerum, sedentem apud mortuam Sopanimam et abstergentem
 vestem suam. 22. Et obstupuerunt Noë et Nirus valde timore magno: erat
 enim puer perfectus corpore ut triennis et loquens ore et benedicens Domi-
 num. 23. Et spectabant eum Noë et Nirus [*UT*+valde et dixit Noë Niro:
 „Hoc a Domino est, frater mi], et ecce sigillum sacerdotii in ejus pectore et
 visu gloriosus est“. 24. Dixerunt Noë et Nirus: „Ecce Deus renovat sacer-
 dotium de domo post nos, uti vult. [*Var.* hoc a Domino est, frater mi, et
 renovat Dominus sanguinem sacerdotii post nos“]. 25. Et festinaverunt Noë
 et Nirus et abluerunt puerum et induerunt ei vestes sacerdotii et dederunt
 ei panem sacerdotii (*Var.* panes benedictos), et comedit. 26. Et dixerunt
 ei nomen Melchisedec. 27. Et acceperunt Noë et Nirus corpus Sopanimae
 et exuerunt id vestibibus nigris et abluerunt id et induerunt ei vestes splendi-
 das egregias et aedificaverunt domum (*PB* domum aliam *UT* sepulcrum
T+ornatissimum). 28. Ierunt Noë et Nirus et Melchisedec et sepeliverunt
 eam aperte. 29. Et dixit Noë fratri suo Niro: „Conserva puerum hunc oc-
 culte ad tempus, quia astuti fiunt homines tota terra et incipiunt recusare
 Deum et aliquo modo eum cognitum (*Var.* visum) interficient. 30. Et post-

ТО ѿТІДЕ НОЕ НА МѢСТО СВОЕ. И НАУАИШѢ⁶⁴ ВЕЛІКА⁶⁴ БЕЗЪАКОНІА МНОЖИТН- 31
 СА⁶⁵ ПО ВСЕИ ЗЕМЛИ ВЪ ДНИ НИРЕ[50]ВЫ,⁶⁶ И НАУА НИРЬ ТЖЖИТИ ЗЪЛО. 32
 ПАКЕ ѿ ѲТРОЦЕ ГЛА. ВЪ МНѢ ГИ ВЪУНЫИ ВЪ ДНИ МОЕ НАУАШѢ ВСѢ БЕЗЪАКО-
 НИА МНОЖИТНСА НА ЗЕМЛИ. И РАЗОУМЪЕ АЗЪ ЕАКО БЛИЗЪ Е КОНУНИА НАША. ПА
 И ПО ВСЕИ ЗЕМЛИ ЗА БЕЗЪАКОНІА ЛЮДСКА. И НИѢ ГИ УТО Е ВІДѢНІЕ ѲТРОКА 33
 СЕГО И УТО Е СѢ ЕГО. И УТО СЪТВОРА ЕМЪ. ЕДА И ОНЬ ПРИВЕРЖЕТСА СЪ НА-
 МИ ВЪ ПОГЫБѢЛЬ. И ОУСЛЫША ГѢ НИРА И ГВНСА ЕМОУ ВЪ ВІДѢНИ НОЦНѢ, 34
 ГЛА ЕМОУ НИРЕ. ВЕЛІКЫ БЕЗЪАКОНИ БЫШИИ НА ЗЪЛН. ВЪ МНОЗЪ КТОМОУ НЕ 35
 ТРЪПАА. И СЕ АЗЪ ХОЦЖ НИѢ ИНСНОУСТИТИ ПОГОУБЛЕНІЕ ВЕЛНКО НА ЗЕМЛИ. И
 ПОГЫБНЕТЪ ВЪСЪКО СТАВЛЕНІЕ ЗЕМНО. А ѿ ѲТРОЦЕ НЕ ПЕУАЛОУИ НИРЕ, ЗА- 36
 НЕ| ПОМАЛЪ АЗЪ ПОШЛЮ АРХИСТРАТИГА МОЕГО МИХАИЛА. И ПОНМЕ ѲТРОКА И

шаса ⁶⁵ У О ⁶⁶ Далѣе въ У до словъ: "И възвѣнж Нирь изложено такъ:
 и тоужаше нирь зело па ѿтроуати гла что сотворю емоу простерт нирь роуце
 свои на нбо и призва га гла оубы мие ги втунын вса безаконна оумножишаса на
 земли во дни моя и разоумью азъ еако блн есть сконуданне наше и мынѣ ги что
 есть видѣнне ѿтрока сего и что есть соу его или что сотворю емоу да не предрнётся
 (Т придергнеца) с нами в погыбелн сей оуслыша гѢ нира гвнса емоу во внии ноц-
 немь и гла емоу се оуже нире великѡ гвннене бы на земли котомѡ не тръпаю ни
 повесоу се азъ мышлю (Т мышцею) воскорѣ инзпоустити погоубленне велико на
 землю а ѿтроуати не пеуалоуи нире зане азъ помале пошлю архангга своего гаврила
 (Т Михаил) и приметъ ѿтрока и посадитъ его в рая едемьстемь не погыбнетъ с
 погыбоуцими и азъ покажѣ и боудет ми ерен ертемь в вѣкы сѣма ма (Т и будеть
 ерен ертомъ во вѣкы, и свѣцио и, и поставлю въ люди велики свѣцземл). Въ II
 сокращено послѣ слова зело табъ: что сотворю емоу. и простерт нирь роуце
 свои на нбо и призва га гла. и виде видѣнне нирь ѿ га. посладѣ и в рая едѣ-
 стемь. и не погыбнетъ з гвнбоуцими и боудѣ ми ерен ертомъ въ вѣкы мелхиседткъ
 и сѣмъ и поставлю и в лю⁶⁶ великы стана ма. Подобное же сокращеніе и въ В,

ea Noë abiit in locum suum. 31. Et ceperunt magnae iniquitates multi-
 plicari tota terra diebus Niri. 32. Et cepit Nirus moerere valde, magis
 autem de puero, dicens: „Vae mihi, Domine aeternae! Diebus meis cepe-
 runt omnes iniquitates multiplicari in terra, et ego intelligo, prope esse
 finem nostrum magisque tota terra propter hominum iniquitates. 33. Et
 nunc, Domine, quid est visus et quid ejus judicium aut quid ei faciam?
 Num ille quoque adjicietur nobiscum in exitium“? 34. Et audivit Dominus
 Nirum et apparuit ei in somnio nocturno et dixit ei: 35. „Nire! magnas
 iniquitates in terra factas multum diutius non patior, et ecce nunc ego
 volo demittere exitium magnum in terram, et peribit omnis compositio
 terresrtis. 36. De puero autem ne moereas, Nire, quia paulo post mittam
 archistrategum meum Michael, et sumet puerum atque collocabit eum in

37 ПОСАДИТЬ ѿ въ рѣнъ ЕДОМСТВЪМЪ ВЪ ПОРОДѢ ИДЕЖЕ АДА ПРЕЖЕ ПРЪБИ ѿ. ЛѢ.
 ИМЪАН НЕСА ѿВРЪСТА ВЪСЕГДА ДО СЪ ГРЪШЕНІА. И СЪ ѲТРОКЪ НЕ ПОГЫБ-
 38 НѢ СЪ ГЫБНУЩИМИ ВЪ РОДѢ СЕ. ІАКО ѿЗЪ ПОКАЗѢ ДА БЖДЕ ЖРЕЦЬ ЖРЪЦЕ СІЕ-
 39 НІИ, ВСЯКО МЕЛХИСЕДЕ. И ПОСТАВАС И ДА БЖДЕ ГЛАВА ІЕРЕСѢ ПРЕЖЕ БЫВШИИ. И
 40 ВЪЗЪБНЖ⁶⁷ НИРЬ ѿ СЪНА СВОЕГО И БЛВН ГА ІВЛЫНАГОСА ЕМОУ. ГЛА БЛВЕНЬ
 ГЪ БЪ ѿЦЬ МОИ⁶⁸ ИЖЕ⁶⁹ МИ⁶⁹ ГЛА⁶⁹ КАКО⁶⁹ СЪЗДА ІЕРЕСА ВЕЛНКА ВЪ⁷⁰ ДНИ⁷⁰
 41 МОЕ,⁷⁰ ВЪ ЛѢСЕНЬ, САПАННИИ ЖЕНИ МОИ.⁷¹ ЗАНЕ НЕ ИМѢ ИНОГО ѲТРОКА
 ВЪ ПЛЕМЕНИ СЕ ДА БЖДЕ ІЕРЕСИ ВЕЛИ. ИЖ СЪ СНИ МОИ И РА' ТВОИ [51] И
 42 ТЫ БЪ ВЕЛНКА, ЗАНЕ ПРИУТЕ СЪ РАБЫ СКОИМИ И ІЕРЕСИ ВЕЛНКАМИ. СЪ СІ-
 ТОМЪ, И ЕНОСО, И РОУСИ, И АМИЛАМО, И ПРАСИДАМО, И МАЛЕЛЕНЛЕ, И СЕРО-
 ХО, И АРОУСАНО, И АЛЕМО, И ЕНОХО, И МЕФУСАМО И МНОЮ РАБО ТВОИ
 43 НИРЕ. И СЪ МЕЛХИСЕДЕСЪ БОУДЕ ГЛАВА, ГІ. ІЕРЕСѢ СНИ БЫВШИИ ПРЪЖЕ. И

см. печатаемый списокъ Б. ⁶⁷ УТ вставъ Б изъиди ⁶⁸ илннхъ ⁶⁹ иже
 не дастъ похощенн стльствоу моему во стнтельствѣ ѿцѣ моихъ яко глѣ твои
 70 О ⁷¹ Далѣе до словъ и гдѣ пръвѣ Ѳтрокъ въ др. спискахъ изложено ина-
 че; приводимъ текстъ У съ отлнчїями проч. сп.: зане не бы мнѣ племени и
 боу (II боудѣ ми) Ѳтрокъ снѣ ко племени моего мѣсто и стантѣ (II + въ) снѣ
 мой (II мнѣ) и приутешн (II + и) с рабы сконим (II твоимн иересн сконимн) со
 сонфимъ и ѿнохомъ и роуснемъ и милламо и сероухомъ и ароусаномъ манлемъ и
 енохомъ и мафусаномъ—II съ сонфомъ. и съ енохо. и прасидомъ. и мале-
 ленло. и съ енохомъ B Сонфомъ, Енохомъ, Малеленломъ, Русифомъ, Енохомъ T
 Сонфомъ, и Енофомъ, и Руснемъ, и Милламомъ, и Нарусаномъ, и Манлемъ, и Ено-
 хомъ и Мефусаномъ—и рабомъ твоимъ иромъ и мелхиседекъ будеть глава перѣ-

horto Edom in paradiso, ubi Adam ante fuit VII annos, habens coelos sem-
 per apertos ante peccatum. 37. Et hic puer non peribit cum pereuntibus
 in hac generatione, quia indicavi, ut sacerdotum sacerdos esset in secula
 Melchisedec, et ordinabo eum, ut sacerdotum, qui ante fuerunt, caput sit
 (UT ut sacerdotum sacerdos sit in secula, et consecrabo eum et ordinabo
 in (inter) homines magnos sacrificatum PB me sacramentem“). 38. Et exper-
 rectus est Nirus de somno suo et benedixit Dominum, qui ei apparuerat,
 dicens: 39. „Benedictus est Dominus, patrum meorum Deus, qui mihi dixit,
 quomodo [UBPT: qui non dedit calumniam sacerdotii mei in sacerdotio
 patrum meorum, quia verbum tuum] creavisset sacerdotem magnum die-
 bus meis in utero Sopanimae uxoris meae. 40. Non enim habui alium
 puerum in hac progenie, qui sacerdos magnus esset; hic autem est filius
 meus et servus tuus, et tu Deus es magnus, 41. quia adnumeravisti servis
 tuis et sacerdotibus magnis Seth et Enos et Rusio et Amilam et Prasadam et
 Maleleel et Seruch, et Arusan, et Aleem, et Enoch, et Methusalam et
 mihi servo tuo Niro. 42. Et hic Melchisedec erit caput XIII sacerdotum,

пáкы въ послѣднн рѡ бѣдѣ ннѣ мѣлхиседекъ. Зауáло вѣ. іерсѡ. ѿ послѣ 44
 бѣдѣ глава всѣхъ великы архіерен слово бѣжѣ ѿ сѣла, еже сътворити ве- 45
 лика юдеса ѿ прѣславна всѣхъ бывшии. ѡнѣ мѣлхиседекъ бѣдѣ, іерен. ѿ 45
 црѣ на мѣстѣ ахоуза сѣрѣ на срѣ зѣан, ѿдѣже бы създанъ ада, тоу же 46
 бѣдѣ послѣдн гробъ | его ѿ томѣ архіерен прои́сано ѣ, ꙗко ѿ тѣ по- 46
 грѣбѣтса тоу нже срѣ зѣан. ꙗко ѿ ада снѣ своѣго тоу погрѣбена авел, 47
 его же оубѣн брѣ его каинѣ. занѣ а́жа, т. лѣта непогрѣбѣ. дондѣже ви- 48
 дѣти птѣицѣ гламѣ глаю, лѣ ꙗко погрѣбе свон птѣнецѣ. вѣ ꙗко ве- 48
 ликѣ метѣ прѣшесѣ ѣ ѿ метѣжн скону́аетса рѡ сѣ, ѿ погыбнѣ всѣ. 49
 развѣ ноѣ брѣ мон съхранѣтса, ѿ послѣ бѣдѣ наслѣженіе ѡ племени его. 49
 ѿ бѣдѣхъ людіе ннѣ, ѿ мѣлхиседекъ бѣдѣ ннѣ, глава іерсѡ въ людіе. 50

емъ в род ннѣ видѣ (II вѣм) во (II+азъ) ꙗко рѡ сен в матеже скону́аетса н 49
 погыбноуѣ ꙗко (II 0) всн н мон брѣ мон схранѣтса въ рѡ ннѣ (II въ днѣ ѡнѣ) 49
 в сажденнѣ (II в саженіа B въ сажденіа T в сажденіе) н ѡ племени его (II B 49
 моѣго) востануѣт люн мнози н мелхиседекъ станѣ (II боудѣ) глава іерѣмѣ люн 49
 единовластнѣ (II в лю́ единоговластїа T нновластнѣ) слоужащїа (II слоужаще) тн 49

qui ante fuerunt. 43. Et iterum in postremo genere erit alius Melchisedec
 initium XII sacerdotum 44. et postremo erit caput omnium magnus epi-
 scopus (sacerdos summus) Verbum Dei et Vis, ut perficiat magna miracula
 et praestantiora omnibus, quae fuerunt. 45. Ille Melchisedec erit sacerdos
 et rex in loco Achusanj, id est in media terra, ubi creatus est Adam;
 ibidem erit postea ejus sepulcrum. 46. Et de eo episcopo (sacerdote sum-
 mo) scriptum est, illum quoque sepultum iri, ubi medium terrae sit, 47. si-
 cut Adam quoque ibi sepelivit filium suum Abel, quem ejus frater Kain
 interfecerat; jacebat enim tres annos insepultus, donec visa est avis, quae
 monedula vocatur, quomodo suum pullum sepelivisset. 48. Scio, magnam
 turbationem advenisse et in turbatione genus hoc finitum iri et omnia per-
 itura esse, 49. nisi Noë fratrem meum conservatum iri et postea de ejus
 progenie plantationem fore et alios homines futuros esse, 50 et Melchise-
 dec alterum fore caput sacerdotum in hominibus regnantem et servientem
 Domino". (In cod. UBPT versus 40–50 leguntur sic: Quia non fuit mihi
 progenies, et hic puer erit loco meae progeniei et pro filio mihi fiet, et adnu-
 merabis eum servis tuis sacerdotibus U Sonphim et Onoch et Rusio et
 Milam et Seruch et Arusan et Nael et Enoch et Methusael—P Seth et
 Enoch et Thrasidam et Maleleel et Enoch B Seph, Enoch, Maleleel, Ru-
 siph, Enoch T Seth et Enoth et Rusio et Milam, et Narusan et Nael et
 Enoch et Methusalom—et servo tuo Niro, et Melchisedec erit caput sacer-
 dotum in genus aliud. Scio enim, hoc genus in turbatione finitum iri et
 omnes perituros esse, et Noë, fratrem meum, conservatum iri in genus aliud
 (P illo die) in plantationem, et de ejus progenie surrecturos esse homines
 multos et Melchisedec futurum esse caput sacerdotum inter homines mo-

51 црѣвоуан ѿ слоужѣ гѣн. ѿ егда⁷² прѣбы⁷² ѡтрокъ мѣ днѣ въ кровѣ нѣ-
 52 ревь. Глѣ гѣ мнхѣнлоу,⁷³ сѣннѣн на землѣ къ нѣроу жрѣцоу, ѿ възмѣ
 ѡтрока моего мѣлхиседека сѣцаго съ нѣ. [52] ѿ положѣ его въ рѣн
 53 едомствѣ, въ съхраненіе.⁷⁴ Занѣ⁷⁴ прѣближѣется вѣрма. ѿ азъ поущѣж
 54 всѣ водѣ на зелѣ. ѿ погубнѣ всѣ сѣщѣ на зелѣ.⁷⁵ оускорѣ мнхѣн⁷⁶ ѿ
 сѣннѣ⁷⁷ нощѣе, ѿ нѣръ вѣше спѣ на ѡдрѣ скоѣ. ѿ гвѣнса емоу мнхѣн⁷⁶
 55 ѿ глѣ емоу. сѣще глѣтъ гѣ нѣре, поущѣн ѡтрока къ мнѣ егѡ ты порѣ-
 56 57 уѣ. ѿ не позна нѣръ⁷⁸ глѣцаго къ нѣмоу, ѿ смѣтѣса⁷⁹ срѣе егѡ. ѿ рѣ
 еда оувѣдыша людіе ѡтрока, ѿ възѣша ѿ оувѣжѣтѣ ѿ. занѣ лжѣкѣно бы
 58 срѣе люди сѣ прѣ лѣцѣ гнѣ. рѣ⁸⁰ нѣръ⁸⁰ къ глѣцоумоу,⁸⁰ нѣ ѡтрока
 59 оу мѣне, ѿ не знѣж⁸¹ кто⁸¹ ты⁸¹ есн.⁸¹ ѡвѣща⁸² глѣн⁸² къ мнѣ⁸² не оу-
 боѣсе нѣре, азъ есмь архѣстрѣтѣгѣ⁸³ гнѣ.⁸³ послѣ ма гѣ ѿ сѣ азъ възмѣж⁸⁴
 ѡтрока твоѣго днѣ | ѿдж съ нѣмѣ ѿ положѣ его въ рѣн едомствѣ,⁸⁵ ѿ тѣ-

гнѣ. ⁷² ѿ бы егда сконца (сконца) ⁷³ У архѣнглоу гвѣнлѣ ⁷⁴ въ хра-
 нитвоу оужѣ бо ⁷⁵ + ѿ востакѣю въ родѣ ннѣ ѿ мѣлхиседекѣ боудѣ глѣвѣ нѣрѣмѣ
 въ родѣ томѣ ПБ + ѿкоже бо мнѣ сѣнѣ въ родѣ семѣ ⁷⁶ У Гаврилѣ ⁷⁷ У
 слѣте ПБ + криломѣ сконмѣ ⁷⁸ П + архѣстрѣтѣга Мнхѣнѣ ⁷⁹ матѣшѣса
⁸⁰ У ѿ ѡвѣща Гаврилѣ (БТ Мнхѣнѣ) ѿ рѣ ⁸¹ У ѿ не позналѣ глѣцаго ко мнѣ ѿ
⁸² УТ ѡвѣщѣкъ въ немѣ Гаврилѣ (Т Мнхѣнѣ) Б ѡвѣща Мнхѣнѣ къ немѣ
 П ѿ ѡвѣща къ немѣ архѣстрѣтѣгѣ Мнхѣнѣ ⁸³ У архѣнглѣ гвѣрилѣ ⁸⁴ УТ
 понмѣю Б поемѣю ⁸⁵ Далѣе до словѣ: ѿ поемѣнѣ Ннрѣ во всѣхѣ спѣсѣкахѣ

narchiae servientes tibi, Domine]. 51. Et cum puer quadraginta dies per-
 mansisset in domo Niri, dixit Dominus Michaeli: 52. „Descende in terram
 ad Nirum sacerdotem et sume puerum meum Melchisedec, qui cum eo est,
 et colloca eum in horto Edom ad conservandum, 53. quia appropinquat
 tempus, et ego mittam omnem aquam in terram, et peribunt omnia, quae
 in terra sunt [UBPT + et restituam genus aliud et Melchisedec caput
 erit sacerdotum in genere illo PB + sicut enim est mihi Seth in hoc ge-
 nere]“. 54. Et festinavit Michael (U Gabriel) et descendit noctu, et Nirus
 erat dormiens in lecto suo. Et apparuit ei Michael (U Gabriel) et dixit
 ei: 55. „Sic dicit Dominus: Nire, dimitte ad me, quem tibi commisi“. 56. Et
 non agnovit Nirus (BPT + archistratagum Michael) ei loquentem et con-
 turbatum est cor ejus, et dixit: 57. „Num cognoverunt homines puerum et
 raptum eum interficient, quia pravum factum est cor horum hominum co-
 ram Domini facie?“ 58. Et dixit Nirus loquenti: „Non est puer apud me, nec
 scio, quis tu sis (UBPT loquentem mihi)“. Et respondit loquens mihi (BPT
 ei archistrategus Michael, U Gabriel): „Ne timeas, Nire, ego sum archistra-
 tegus Domini, misit me Dominus, et ecce sumam puerum tuum hodie et ibo
 cum eo et collocabo eum in horto Edom, et ibi permanebit ad seculum.

МО БѢДЕ ДО ВѢКА. И ѿГДА БѢДЕ ВТОРНАДЕСАТЕ РО. И БѢДЕ ЛѢ, ТЫСЦА, 60
 И О. И РОДИТСА ВЪ РОДѢ ОНО УЛКЪ ПРАВЕДЪ И РЕТЬ ЕМЪ ГѢ ДА ВЪЗЫДЕТЬ
 НА ГОРѢ ОНѢ ИДЕ СТАНЕ КОВУСЪ ПОЕ КРАТА ТВОЕГО. И ОБРѢЩЕ ТОУ, ИМОГО
 МЕЛХИСЕДЕКА, ЖИВША ТОУ. ЗЪ ЛѢ КРЫЖИГОСА О ЛЮДИ, ИДОЛОЖРЪТВЕННІ ДА
 НЕ ПОГОУВѢ, ЕГО. ИЗВЕДЕ И БОУДЕ ІЕРЕН И ЦРЬ ПРЪВЫ ВЪ ГРАДЕ СЛАНМЪ, ПО
 ОБРАЗУ СЕГО МЕЛХИСЕДЕКА НАУАМО ІЕРЕО. ИСПАНИТСА ЛѢ ДО ТОГО ВРѢМА-
 НЕ .Г. ТЫСЦА, И Д. СТА. И. ЛВ. О ЗАУАМО И СЪЗДАНА АДАМОКА, И О ОНО-
 ГО МЕЛХИСЕДЕКА ІЕРЕН БѢДЕ. ВТ. ПО УНСЛОУ. ДО ВѢЛКА [53] ІГОУМЕНА СІ РѢ
 КОЖА. ИЖЕ ИЗКѢ ВСѢ ВИДИМА И НЕВИДИМА. И ПОМЪНѢ НИРЪ СЪНЪ ПРЪВЫ 61
 И ВЪРОВА. И ОВЪЩА МНХІНЛОУ⁸⁶ РѢ. БЖЕНЬ ГѢ ПОСЛАВИ ТЕ ДНЬ КЪ МНѢ. 62
 И НИЪ БАН РѢКА СВОЕГО⁸⁷ НИРЪ.⁸⁸ ІАКО ПРИБЛИЖИМСА ОШЕСТВИЕ О СЕГО
 МІРА. И ПОИМН ОТРОКА И СЪТВОРИ ЕМУ ІАКО ЖЕ РѢ ТЕКЕ ГѢ. И ВЪЗЪ
 МНХАН⁸⁹ ОТРОКА⁹⁰ ВЪ ТѢ НОЦЬ ВЪНАЖЕ И СЪНИДЕ. И ВЪЗЪ НА КРАМОУ СВОЮ,
 И ПОЛОЖИ ВЪ РАН ЕДОМСТЪ. И ВЪСТА НИРЪ ЗАУРА ИДЕ ВЪ КРОВЬ И НЕ 64
 ОБРѢТЕ ОТРОКА, И БЫ ВЪ РАДОТИ МѢСТО СКРѢБЪ ВѢЛКА ЗЪЛО. ЗАНЕ⁹¹ НЕ И-
 МѢШЕ⁹¹ ИНОГО⁹¹ СНА⁹¹ РАЗВѢ⁹¹ ТО.⁹¹ ТАКО СКОУАСА НИРЪ, И КТОМОУ НЕ 65
 БЫ ЖРЪЦА ВЪ ЛЮДЕ. И О ТОГО ВРѢМЕНЕ ВЪЗЪНЖЕСА МѢТЪ НА ЗЪ ЗЪЛО.

пропускъ. ⁸⁶ У Гаврилоу ⁸⁷ У твоего ⁸⁸ Далѣе до словъ: и поимн
 въ проч. сп. нѣтъ ⁸⁹ У Гавриилъ ⁹⁰ У + Мелхиседекъ ⁹¹ У II зане имаше
 (II имѣаше) отрока в снѣ мѣсто B зане не имѣаше отрока въ сына мѣсто себе
 T зане имаше отрока въ сынѣ. Здѣсь кончаются списки UB и III.

[Versus 60 a ceteris sodicibus abest] 60. Et quoniam erit duodecimum genus
 et erunt mille anni et septuaginta, nascetur in hoc genere homo justus, et
 dicet ei Dominus, ut ascendat in eum montem, ubi constiterit arca Noë
 tui fratris, et inveniet ibi alium Melchisedec, qui habitavit ibi septem an-
 nos, occultans se ab hominibus idolis sacrificantibus, ne eum perderent, et
 educet eum, et erit sacerdos et rex primus in urbe Salim instar hujus Mel-
 chisedec initium sacerdotum. Completa erunt ad hoc tempus tria milia et
 quadringenti et triginta duo anni ab initio et creatione Adae. Et ab hoc
 Melchisedec sacerdotes erunt duodecim numero ad magnum hegumentum,
 id est ducem, qui eduxit omnia visibilia et invisibilia⁴. 61. Et recordatus
 est Nirus somnium prius et credidit et respondens Michaeli dixit: 62. „Be-
 nedictus est Dominus, qui misit te hodie ad me; et nunc benedic servo
 tuo Niro, quia appropinquavit mihi abitus ex hoc mundo, et assume pu-
 erum et fac ei, ut dixit tibi Dominus⁴. 63. Et sumpsit Michael puerum ea
 nocte, qua descendit, et assumpsit in alas suas et posuit in horto Edom.
 64 Et experrectus Nirus postero die ivit in tectum, nec invenit puerum,
 et fuit pro laetitia dolor magnus valde, quia non habebat alium filium
 nisi hunc [Var. quia habebat [B non habebat] puerum pro filio]. 65. Ita

XXIV. ѿ възвѣ | гѣ ноѣ на горахъ Араратскихъ. межоу асиріа и ар-
 2 меніа. въ земли Араратской при моріи. и гдѣ емоу да тоу сътвори коку-
 уѣ⁸⁷ въ т. лѣти въ двѣсотѣ. а въ широтѣ. и. лѣти, а въ высотѣ. л. а
 3 двѣ подѣ посрѣ. и двѣри его въ лѣтѣ. и ѿнѣ лѣти т. а наши въ то.
 е. тысѣщи. и пакы ѿнѣ и. а наши, ѣ и ф. и пакы ѿнѣ л. а наши.
 4 и. ѿнѣ едины лѣтѣ, а наши и. по всѣмоу числу жидове дръже
 ѿнѣ мѣрѣ. но ева кокуега, гдѣ сказа емоу гѣ. и творѣ прио всѣмъ мѣрѣ
 5 и всѣко ставнао и доннѣ. гѣ къ шврѣзе хлѣбн менне. и дѣ дѣжѣ
 6 на земля днн. рн. и ишрѣ всѣмъ плѣ. Ноѣ же бы въ лѣто .ф. ро. [54]
 7 дн .т. сын. сѣмъ, хамъ, афѣта. по .р. лѣ по рождѣствѣ, трѣ сновъ. въни
 де въ кокуега. мѣа по еврѣо. ноуарса, по египтѣно, фаменѣоа. въ .нн.
 8 9 днѣ. и плѣва кокуега .л. днн. а всѣжѣ быше въ кокуега днн .рѣ. и
 въниде въ кокуега сын лѣ .х. и въ шѣсть сътнн прѣвое лѣто житѣа своѣ-
 го. и змѣе ис кокуега мѣа фармоута по египтѣ, а по еврѣе нисана, въ
 10 бн. днѣ. по потоу жн лѣ .тн. и ошрѣ. житѣ въсѣ лѣ .цн. ѿ гн възѣ
 ншѣ. емоу же сѣва ѿ заула, и ннѣ и до концѣ вѣка всѣго аминь: +

vitam reliquit Nirus et exinde non fuit sacerdos in hominibus. 66. Et ex
 eo tempore surrexit seditio in terra valde.

XXIV. 1. Et advocavit Dominus Noë in montem Ararat inter Assyri-
 am et Armeniam in terra Arabia apud mare et dixit ei, ut ibi aedificaret
 arcam trecentorum cubitorum longitudine, latitudine autem quinquaginta
 cubitorum, altitudine autem triginta, et duo tabulata in medio, et januas
 ejus unius cubiti. 3. Et illi cubiti trecenti sunt nostrorum quindecim mi-
 lia, et iterum illi triginta sunt nostri nongenti, unus ille cubitus nostri sunt
 quinquaginta. 4. Secundum omnem (hunc) numerum Judaei tenent illam
 mensuram Noë arcae, ut dixit ei Dominus, et faciunt omnem mensuram
 semper et omnem libram hucusque etiam. 5. Dominus Deus aperuit catar-
 rhactas coelestes, et pluit in terram dies centum et quinquaginta, et emortuum
 est omne corpus. 6. Noë autem fuit anno quingentesimo, genuit tres filios:
 Sim. Cham, Aphet. 7. Centum annis post tres filios natos ingressus est in
 arcam mensis secundum Hebraeos Juars, secundum Aegyptios Phamenoth
 die octavo decimo. 8. Et natabat arca quadraginta dies, omnino autem
 fuerunt in arca dies centum et viginti. 9. Et intravit in arcam annos sex-
 centos natus, et sexcentesimo primo anno suae vitae exiit ex arca mensis
 Pharmuth secundum Aegyptios, secundum autem Hebraeos Nisan vicesimo
 octavo die. 10. Post diluvium vixit annos trecentos et quinquaginta et mor-
 tuus est, quum vixisset annos nongentos quinquaginta, in Domino Deo
 nostro, cui gloria est ab initio et nunc et ad finem omnis seculi. Amen.